

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

ACTIVITATEA

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Piață de geșeft pentru „aderenții” lor.

După ce am citit apelul publicat în „Libertatea” pentru înființarea unei bănci românești în Geoagiul-de-jos, am fost surprins de un fel de bănuială asupra scopului ce-l poate urmări o astfel de societate eșită din stomachul „Ardeleni” din Orăștie. Pentru-că dacă stai să judeci mai serios și nepreocupat asupra direcțiunii date cu scop de a ajuta poporul acel sărac de peste Mureș, nu afli motive cari justifică întreprinderea, nici din punct de vedere economic pentru popor.

Dar' cine cunoaște comunele și situațiunea lor în părțile acelea din punct de vedere material, trebuie să recunoască, că sunt într'o stare de tot rea, pentru că pământul nu produce bucate, afară de puțin grâu de primăvară și ovės pe coastele dealurilor din fața soarelui, dar' și acelea cu multă oste-neală și pe sănii de lemn se cară la casa omului. Ceealaltă parte a tetitorului este acoperită de stânci de peatră de var și peatră ordinară, ear' altă parte acoperită cu tufe de tot felul servește de pășunat la un soi de vite mici, fără valoare, pentru că și pășunea este rea, mai mult sarbădă de cât dulce, la cari nu poți ținea nici un fel de animal mai de preț. — Văile sunt strimte și expuse la exundări periculoase, încât nici drumurile de comunicațiune nu sunt stabile. Aici umblă oamenii, preoții și primarii mai mult călare, ear' poporul cu băta la mână, pe picioare.

Punctul de gravitațiune este Orăștie, Săcărămbul, Hondol, Băița, Zlagna,

ear' Geoagiul e în drum cătră Orăștie în depărtare de 3/4 ore cu trăsura, și totodată cuibul la câțiva jidani: negustori de poame și de bucate. În Geoagiu se mai află domeniul lui Grof Kun-Kocsárd, care e în mâna statului ca fundațiune pentru „EMKE” și susține o școală agronomică pentru sēcui, pe pământul dela poalele dealurilor, care se ridică împrejurul Geoagiului.

Comunele în număr de 34 cu 17.500 suflete au 27 de preoți și doi învățători calificați; dintre preoți nici unul nu este maturisant; mai nainte au aparținut bisericeste la tractul Geoagiu al II-lea cu care s'a contopit, fiindcă n'a fost în stare să se susțină ca protopresbiterat de sinestătător și mai pe urmă s'a dovedit, că nici laolaltă cu Geoagiul II și sediul Hondol n'a fost în stare să existe nici să se susțină ca protopopiat deși erau împreună 57 de comune. Numai după experiența aceasta și la dorința și după ascultarea comunelor, vener. consistoriu, preaven. sinod archidieceșan, și cu preavrednicul metropolit de astăzi au aflat remediu de a desființa acel protopresbiterat mare și al împărți la Deva și Orăștie, cu care lucru bun doar un singur aspirant la protopopie n'a fost mulțumit și a umblat zădarnic prin cele comune de a protesta contra desființării.

În fine, comunele din părțile acelea destul de sterile și sărace prin adnexarea lor la Deva și la Orăștie din punct de vedere bisericesc a profitat foarte mult, pentru că averile bisericilor, cari până aci se făcea mere-pere, s'a regulat în toate comunele, încât azi nu se mai pot ascunde venitele multe-puține câte sunt, pe cum era mai nainte când nu se făceau socoteli pe

zeci de ani. Tot așa sunt pe cale de a se regula și școlile cu învățătorii, cari și azi din pricina miseriei poporului nu pot în deajuns prospera. Poporul însă așa cum e azi e scutit cel puțin de speșele cele mari, cari s'ar recere la susținerea unui protopopiat de sine stătător, pentru că speșele acum sunt reduse la un minimum pe care și cea mai săracă comună bisericescă le poate ușor plăti din averea bisericelor, fără de a pune sarcini pe popor.

Poporul din părțile acestea are lipsă neapărată de hrană sufletească, ca să știe căuta lucru cu mâinile și pentru lucrul acesta să-și poată câștiga existența de toate zilele, într'un felu mai demn de cum o are astăzi. Și în poziția aceasta a lui astăzi este exploatat de jidani, cari cumpără poame cu preț mic, și vinde bucate cu preț mare, și negoțul acesta se rentează cu profit înșutit, ear cei cari fac negoțul se îmbogățesc. Noi, durere, trebuie să recunoaștem, nu avem însușirile recerute nici spiritului unei astfel de negustorii, deși poporul în masă încă e profitat, pentru-că are posibilitatea de a vinde și cumpăra. Mijlocitorul, este străin de neamul nostru. Aci ar trebui ajutor poporului.

După bani de împrumut merge poporul nostru din acestea părți la Zlagna, Hondol, Orăștie unde sunt bănci destule. Fiind el sărac, nu prea capătă mulți bani, pentru-că moșiile ce le are, nu valorează aproape nimic. Ce e prețul unui juger de pășune? de 10—20 coroane, — alte întocmiri economice nu are, afară de o casă simplă țărănească. Cine să crediteze și pe ce, acestui popor? Da, străinul negustor, care șede cu el în comună și-l cunoaște pe fie-care

ce poate. Acesta îi dă anticipațiuni mici pentru poame sau alte produse, și îi vinde bucate de traiu.

A ajuta poporul în direcțiunea aceasta, ca să nu fie exploatat de străini la vinderea și cumpărarea produselor sale, pe un preț prea exagerat, ar fi chemarea inteligenței din Orăștie, dacă tocmai are bună-voință și simte pentru binele poporului.

A înființa o nouă bancă, însemnează ce-i drept, a da ajutor avocatului nou din Geoagiu la o subsistență mai sigură în sarcina poporului, și tot așa va fi și cu dorința de a se face cineva protopop aici, ca să aibă cu ce trăi iarăși în sarcina bietului popor.

Poporul nu dorește aceste lucruri și cel-ce vorbește în numele lui, este un fariseu, când le prezintă în public ca și când ar fi vorba de niște lucruri frumoase și folositoare, pentru bietul popor.

Din cele arătate se vor convinge toți cei cari doresc propășirea poporului din părțile Geoagiului, că prin înființarea unei noue bănci și unui nou protopopiat se tinde la o simplă căpătuală de persoane și ne-am ținut de datorință a reflecta la această tendință, ca cei cu tragere de inimă pentru soarta poporului să se știe orienta.

Poftească inteligența din Orăștie și grupeze-se mai întâiu la îmbunătățirea stărei materiale a poporului pe calea cea adevărată, reclamată de necesitățile existente, și după aceea pot urma și alte îmbunătățiri exprimate astăzi numai ca dorințe pentru singuratici.

Dar' pe cum e de falsă toată pornirea, așa e de falsă și afirmațiunea, că inteligența din Orăștie ar da sprijinul său la realizarea acestei tendințe sepa-

FOIȘOARA

Sfetcnicii iadului.

de

G. Coșbuc.

E o vorbă veche, care spune că dracul nu face biserică. Nu numai că nu le face, dar' le strică și le risipește și pe cele ce sunt, lucru pe care nu l'ar putea duce singur la îndeplinire fără de ajutorul oamenilor răi.

Unde își face Dumnezeu o biserică, necuratul își face o cărciumă alături, ear' oameni fără minte trec pe lângă Casa Domnului și întră în casa dracului. Dumnezeu lasă să facă pe om ce voește, căci i-a dat minte și pricepere să vadă ce e bun și ce e rău; Satana însă nu lasă în pace pe om, ci-l trage de mână, ear' omul slab se dă biruit și se duce încotro e dus. Satana are o mulțime de slugi, cari aleargă printre oameni, pleacă urechia și ispitesc, ici făgăduesc unuia una, altuia alta, și trag astfel pe oameni în cursă. Aceste slugi ale întunerecului sunt sfetcnicii cei răi ai omului, dar omul nu se îngrozește de ei, căci ei s'apropie cu față blândă și cu vorbe dulci și cu șoapte, pe când Dumnezeu vine cu glas de tunet și îmbrăcat în strălu-

cire de fulger și când vorbește El, se clatină temeiul firii noastre.

Ascultați acum, să vă spun cari sunt sfetcnicii iadului și cum s'apropie ei de noi.

Cel mai sprinten și mai dulce la chip dintre sfetcnicii Satanei e Paharul. Ca și-a zis Satana? Insuși Dumnezeu, prin fiul său, a dat oamenilor poruncă să bea din paharul sfânt al legii, și însuși Christos a zis despre vin: „Beți dintru acesta toți, căci e sângele meu al legii celei noue”. Ear' Satana în chipul său mișelesc, a făcut pe oameni să creadă că însuși Mântuitorul ne dă voie să ne lupțăm cu paharele de vin.

Acest sfetcnic e cel mai copilăros dintre câți îi are Satana. S'apropie cu vorbe dragi și cu zimbete de copil nevinovat, până te ademenește, apoi te iewa în primire, întâiu numai de un deget, apoi de mâna întreagă, apoi te ia cu brațul de după gât, în urmă îți pune mâinile în păr și nu te mai lasă. Îți scotocește punga și nu mai lasă parachioară într'însa, îți ia haina din spate și te lasă gol, îți bagă otravă în stomac și îți face din cap un butoiu cu doage sparte. Apoi te aruncă într'un șanț undeva, rușinat și ca mort, ca să ridă satul de tine și — de se poate — să te dee de mână Dracului alui mare, care poartă zădufurile și vânturile, jun-

ghiurile și răcelile și câte alte bucurii de acestea.

De obicei, după ce-a pus mâna pe tine, acest sfetcnic chiamă pe alți sfetcnici într'ajutor ca să-ți pună mâna în chică toți în tovarășie. Dar' despre ăștia o să vorbim când li-o veni rândul.

Alt sfetcnic rău al omului, un sfetcnic care s'arată sfucios și nevinovat, dar' n'are margini de obraznic și de nerușinat, e Șoapla. Ea e mama pismeii și a clevețirii; ea ucide fără milă pe cel nevinovat, tăgăduște în noroiu pe omul bun și curat, sparge casele oamenilor și dărimă cinstea familiilor.

Omul vrednic și cinstit ori vorbește numai ce are pe inimă, ori tace. El nu se rușinează de ce vorbește și ori când e gata să răspundă cu capul de ceea-ce spune. Dar' unde vezi doi oameni șoptindu-și, unul cu gura la urechia celuilalt, nu e semn bun. Iată, un om care vorbește de rău pe toți de câți își aduce aminte — fără să aibă folos dintr'asta, ci numai așa, că e gura rea — ear' când e luat la întrebare, tăgăduște și se jură pe numele sfânt al lui Dumnezeu. Acesta e numai un flecar și păcatul său e mai puțin. Dar' iată pe altul, care vorbește de rău pe vr'un om oare-care, și știe bine că minte, dar' fiind-că e stăpânit de sfetcnicul iadului, el caută să facă rău pe furis, să

muște ca cănele, să umble cu șoapte, căci e fricos și mișel să spună pe față ce vrea să spună. Oamenii cumiști nu-l bagă în seamă, dar' cei de-o teapă cu el îl cred — căci cine s'aseamănă, s'adună — și îi duc șoptele mai departe.

O minciună spusă de multe-ori și de mulți oameni, prinde. Stan jură că e așa, fiind-că i-a spus Pavel, și Pavel e om cu vază, Ear' Pavel n'a văzut, dar' a auzit de Nicolae, și nici Nicolae n'a văzut, dar' a auzit de la Tudor. Și așa mai departe. Știi vorba, că din țințar se face armăsar, ear' la urmă și cei mai cuminte zic: Trebuie să fie ceva, că altfel nu s'ar vorbi, că de unde nu e foc nu iewe fum.

Dar' când te uiți bine, nu e fum. E numai praf răscolit. Bine, praf, dar' asta nu e semn că omul cel bărfit a trecut pe-colea și a ridicat praf în urma lui? Va să zică tot e adevărat. Ba nu e adevărat nimic din câte se spun despre el; praful nu l'a răscolit el, ci alții, răutăcioși, ca să poată pune vina pe cel nevinovat.

Să ne ferească Dumnezeu de gura lumii: Să v'arăt pe alt sfetcnic rău. Acesta e boer mare și umblă cu nasul pe sus și nici nu se uită pe unde calcă. Numele lui e Stră-lucirea. Nu l'ați luat în samă până acum, căci el are obiceiul să vorbească pe oamenii

ratistice. — De aceea dela început inițiatorii ar fi trebuit să spue hotărât, că ei au eșit în parte, din stomachul »Ardeleni« și vreau să-și facă și în Geoagiu un mic piaț de geșeft, pentru aderenții lor *).

Serate de ale — meseriașilor români.

Speranța, căreia expresie i-am dat în raportul meu despre ședința literară a 6-a a »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, — tot numai speranță a rămas, de oare-ce din cele 18 cărți folositoare, sortate între cele 96 persoane, prezente la ședința a 7-a de Joi seara (30 Iulie n. c.) — eu nu am câștigat nici una.

Inima-mi bate pentru tot ce-i român cu toate acestea mă îndeamnă să povestesc pe scurt despre lucrurile și frumoase și folositoare, petrecute în aceasta ședință.

În cuvântul de deschidere, presidentul, dl Victor Tordășianu, vorbind despre importanța Reuniunilor de meseriași, ne povestește cum într-o călătorie a sa un învățcel pantofoar dintr-o localitate cu mai mulți maeștrii români, îi spunea cu mândrie, că are să se facă maeștru și în cât îi va fi cu puțință să va stabili în Sibiu, unde este o Reuniune a meseriașilor, despre lucrările căreia părintele seu cetește, ba îi dă voie și lui să cetească în aproape toate foile noastre. Între altele băiatul — care nu știa cu cine vorbește — i-a plăcut foarte cum reuniunea noastră poartă grija de copii săraci (școlari și învățceli) și de oameni scăpătați, cărora le împarte daruri, cum ea temeiul a pus la o mulțime de fonduri, care de care cu scopuri mai frumoase, cum fondul văduvelor și orfanilor, fondul de ajutorare a sodalilor lipsiți de lucru, fondul mesei învățcelilor și mai pe sus de toate fondului de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor nostri. De sine înțeles, că n'a lăsat neamintite nici expozițiile, și producțiunile publice, concerte, teatre, ședințele literare etc., aranjate de Reuniune. A fi membru al unei astfel de Reuniuni, spunea micuțul, este o mândrie și mândrie este a fi și maeștru român. Un alt cas, povestit presidentului nostru de un maeștru român sibiian care, durere,

*) Lucrul naibil pe vremuri (cum ar zice popa Moța) se acăpărau în jurul »Ardeleni« sau chiar în alte posturi administrative orășenești tineri de plină speranță, pe motiv de căsătorie, azi însă: tineri de treabă, modești, cu deplină calificare, cari au oarecari simpatii aici și în jur, sunt expuși la locuri laterale; adecă formal delăturați din calea unor pigmei, pe motive de a nu li-se ocupa locul acestora. — Cu o vorbă: năvădirea pânzei de țesut încă tot nu a încetat. — O ruptură nouă în sinul celor dela obroc va fi mai strașnică ca odinioară. Stimatul nostru corespondent privește afacerea prin vâl purpuriu, pe când machinațiunile ce se perondează sunt efluxul crasului nepotism. N. R.

pe lângă care trece, așa că nu-l vezi. Îl auzi însă cum își șoptește în urechi. E lucru firesc, că fiind boer mare trăește mai mult prin orașe și prin casele mari, dar' dă roată și prin sate une-ori. Mai ales cu femeile e prietin bun, căci e șiret și știe cum s'apuce lucrurile. Bună-oară un om mai cu dare de mână, într'un oraș, își cumpără o trăsură și doi cai. Vecinul său, un om mai subțire la pungă, se uită liniștit la trăsura, dar' de odată aude că-i șoptește la ureche un glas: Ce? Să te lași tu mai pe jos? N'ai și tu leașă destulă? N'ai avere? Și, iată-l pe omul nostru alergând în ruperea capului, se iee bani împrumut, ca să-și cumpere și el trăsura și cai. Are, n'are nevoie de ea, și-o cumpără, căci sfetnicul iadului l'a învățat să fie fudul și i-a mai zis: Ce-o să zică lumea, că te vede umblând pe jos? Alții ca tine, și mai proști decât tine, nu se mai dau jos din trăsura! O să te creadă calic, o să te creadă un sărântoc, și-apoi cu ce e mai bun vecinu-tău de cât tine?

O cucoană vede o rochie frumoasă la o vecină, o pălărie mai împoțonată și cucuiată, și haide, se nu rămână mai pe jos. Își pune zălog poate până și plapomele și perinele, ca s'adune banii căți îi trebuie, ca să fie și ea îmbrăcată la fel, ba și mai și decât alte cucoane.

nu e membru al Reuniunii, e următorul: cum eu caut tîrgurile din mai multe orașe din Transilvania, i-a zis maeștrul, mi-s'a întemplat să spun între mai mulți, că sunt maeștru român din Sibiu. Urmarea a fost că până ai bate în palme am fost încunjurat de o mulțime de meseriași din tîrg de prin alte localități, cari m'au năpădit cu fel de fel de întrebări relative la isprăvile Reuniunii de care eu durere, prea puține știam, căci vezi Doamne, nu știu din ce pricine spre rușinea mea fie zis — încă nu-i fusesem membru. Mirarea fraților maeștri la auzul acestora a fost mare, căci, ziceau ei, de mare lucru te lipsești. După părerea noastră a fi în Reuniune însemnează a lucra pentru viitorul tău, de oare-ce aici ai privilegii să te faci cunoscut cu frații meseriași și să afli despre modul de purcedere în lucrările lor, unii dela alții aflați despre localitățile unde să ve desfăceți marfa, despre procurarea materialului mai bun și mai ieftin; în Reuniune poți să-ți afli pe calfele mai de cinste și mai harnice, ba în Reuniune îți poți câștiga și învățceli mai de seamă, de oare-ce lumea, din afară dela Reuniune cere sfaturi și îndrumări. Apoi e mare treabă ca și noi, meseriași români, să ne putem arăta, că lucrând în frățească înțelegere și ca o corporațiune, care își cunoaște frumoasa sa chemare și de care respect să aibă și străinii. Multe am putea învăța și noi sibiieni și și frații meseriași din alte părți din spusele învățcelului și din al maeștrului, cari ambii se doreau a fi în sinul Reuniunii noastre.

Văzând, că povestirea mea se prea întinde, mai amintesc că din protocoalele ședințelor administrative am aflat, că harnicul notar al Reuniunii, dl Ioan Apolsan a tradus o însemnată parte din legea industrială, pe care Reuniunea o va pune în serviciul meseriașilor nostri, ear' programul seratei a fost următorul: sodalul cismar Vasile Frățilă, ne-a predat bine »Papricașul nașului« (după auzite), producând între noi destulă veselie; dl Ilie Milca, sodal în fabrica fraților Fabrițius, în care se pregătesc ferăriile frumoasei catedrale, ce e în edificare, ne declamează frumos poezia »Carol Robert« de Coșbuc; micuța Eugenia Pop, ne-a surprins prin drăgălașa predare a poeziei »Păsărica« de Alexandri; sodalul cismar Nicodim Rusu, a plăcut cu predarea cu haz a bucății »Minciuna minciunilor« de Sandu pungă goală; un quartet dublu înșghebat de maeștrul zugrav de case dl Ioan Stanciu, ne-a delectat în mod nu se poate mai plăcut, cu 2 compoziții, executate de maeștri și sodali, membri ai corului; sodalul cismar dl Filimon Deleoran, a dat dovezi de data aceasta și de delicatul sentimentalism prin declamarea poeziilor »Frumoasă copilă« și »Mărioară floarioară«, de Alexandri; o altă mică școlăriță Maria Avrigean, n'a rămas îndărătul colegei sale Eugenia Pop cu poezia »La mormântul lui G. Romalo« de V. Alexandri; dl Nicodim Rusu, ear' după d-sa, d-șoara Maria Simtion, ne-a cântat câteva doine populare; cul. tip

Un boier dă prietenilor lui baluri și prânzuri nespuse de scumpe, și n'are bani și se îngoadă în datorii tot mai mult, dar' nu se poate lăsa, nu vrea să știe lumea că el a ajuns la sapă de lemn, mai ales că alt boier, de peste drum ține casă largă și dă baluri și prânzuri tot mai scumpe. Cum să se lase întrecut de el? Și să nu vă mirați, că boierul de peste drum, e și el ajuns în sapă de lemn și și-a vîndut moșiile și tot, ca să nu se lase mai pe jos decât boierul de care vorbităm întâiu. Și așa, unul face în ciuda celui alt, și ea urmă amîndoi ajung să taie cânilor frunze.

La sat, acest sfetnic al Iadului nu prea face ispravă, căci la sat sunt mai puțini bani, dar' totuși, Ana a vîzut pe Stana cu o cărpă de mătasă, pe care i-a adus-o bărbatu-său sergentul din oraș. Ana n'are astîmpăr până nu-și cumpără și ea cărpă de mătasă, chiar dacă și-ar vinde vițelul ori și-ar pune sufletul zălog, căci doar' ea nu e mai pe jos decât Stana!

Sfaturi.

Nu crede omului, ce tot cu virtutea e în gură, că e te miri-ce pasere scumpă. Uite la fapte, că de multe ori e în gură miere, la inimă fiere.

dl George Trifan, a dat dovezi despre priceperea, ce o are în cîntarea la citeră. D-șoara Elena Grindean a fost la culmea înălțimeii în predarea frumoasă și cu simțire a poeziei »Visurile« de V. Alexandri, D-șoara profesoară Eugenia Grecu, petrecînd ferile în Sibiu, a ținut să ne înveselească cu câteva piese executate la pian. Dl Ilie Milca ne-a predat pe Herscu-Boccegiu, ținîndu-ne în continuă veselie. Punctul final a fost al coriștilor de sub conducerea dlui Stanciu, după care s'au sortat între prezenți 18 cărți și 1 călindar perpetuu, dăruit de maeștrul compactor dl P. Ilieș.

Incheiu și de data asta cu speranța de a câștiga vr'o carte la ședința din ultima Joi a lunei August după c. n.

Același tipograf.

CORESPONDENȚĂ

Acmar, 26 Iulie 1903.

Onorată Redacțiune!

Crezînd, că vă place a înțelege unele lucruri frumoase și plăcute și de pe alte ținuturi locuite de Români, și cu deosebire de acelea lucruri cari se referesc la înaintarea culturală a neamului nostru. Aflu și subscrisul cu scop de a vă putea ca să vă raportez un lucru laudabil din comuna noastră Acmar comitatul Albei de jos, săvîrșit de un țeran Român, din numita comună. Dorind și noi a ne edifica o școală corespunzătoare, am făcut toți pașii necesari spre a o putea aduce îndeplinire încă cu finea anului acestuia. Deși la început ne lipsea multe jertfe spre a o putea aduce îndeplinire fiind locuitorii săraci totuși nu am desperat și basîndu-ne pe proverbul român »Voește și vei putea« am pus speranța în Dumnezeu și cu aceasta speranță am învins pe inamicul!

Este știut și aceasta, că la orice întreprindere este de lipsă și de conducători harnici, cari prin bune exemple știu să atragă poporul la frumosul scop cel urmăresc. Ca primul conducător la reușirea frumosului nostru scop a servit proprietarul nostru Ioan Bota, care încă înainte de punerea fundamentului la școală a dat o bună și morală pildă întreg poporului din comună, contribuind cu o sumă de 120 cor., numai puțin a ajutat la procurarea materialului de lipsă, ba a mai ajutat biserica și cu 400 cor. pentru cumpărarea țiglei pe școală.

E frumos și laudabilă faptă creștinească săvîrșită de un țeran cu puțină carte. Cu atât mai mult ar fi și mai frumos, când cei cu carte mai mult ar urma acest exemplu creștinesc, considerînd că numai prin astfel de jertfe vom putea eși învingători față de inamicul nostru Durere însă, că la mulți creștini le lipsește consimțînțul moral și cu deosebire la oamenii cu stare materială și cu cunoștință mai largă de carte.

În comuna noastră încă se poate adnumera o atare cinstită persoană, care posedă o stare materială foarte bună ba și cu mai multă carte, și aceasta persoană ar fi chiar păstorul sufletesc Ioan Suci, care deși e de un sânge cu preotul N. Suci din Balomir, care pe cum se știe a lăsat prin testament toată averea sa bisericeii și școlai, și care tot sufletul și-l pune pentru poporul seu, necruțându-și nici chiar slăbiciunile bătrînețelor, a pus un bun temeiul școlai și bisericeii sale pentru viitor. Și oare de ce să rămână mai puțin înderēt cu pilda frumoasă? Oare nu și dînsul mulge laptele turmei și să hrănește din acesta, și pentru ce să se afle mai nepăsător față de ce avem mai prețios în lume! Avînd în vedere, că școala și biserica sunt făcliile cele mai luminoase a poporului credincios, și numai acestea două făclii ne duc la fericirea vecinică! Datori suntem cu toții ca să ne adunăm comoară în ceriu, ear' pe pămînt nime nemuritor! Să urmărim cu toți faptele nemuritoare a bărbaților nostri însemnați, cari toată agonisala lor a lăsat-o spre înflorirea neamului nostru, și dacă aceștia ne-a lăsat frumoasele pilde de suvenire pentru ce noi urmașii lor să ne arătăm rece de frumoasele lor intențiuni!

Înainte păzește păstorul bune cu pilda creștinească, ca și oile tale cele blânde să te urmărească, și mai mult folos să-ți poată aduce în viitor!

In fine aducîndu-ți ție bunule creștine o mare mulțumire din partea întreg poporului din aceasta comună, îți dorim din inimă că la ziua de răsplată să-ți vezi denariul la tronul ceresc înmulțit cu a slugei credincioase!

Un membru dintre deașuri.

Societatea fondului de teatru român

la Sebeșul-săsesc.

Invitare

la adunarea generală a »Societății pentru crearea unui fond de teatru român«, și la festivitățile, cari se aranjează cu ocaziunea aceasta cu următorul program:

A) în 15/27 August a. c. a) Primirea comitetului societății la 4 $\frac{1}{2}$ ore p. m. la gara din Szászsebes. b) Seara de cunoștință, cină la la carte la 8 ore în pavilionul dela »Hotel Central«. B) în 15/28 August a. c. a) La 9 ore a. m. serviciu divin în ambele biserici române din loc. b) La 10 ore a. m. ședința I. în sala festivă a școlai române. c) La 8 ore seara Cocert-Teatru în pavilionul dela »Hotel Central« cu următorul program: 1. a) Hei leliță din cel sat, b) Sub fereastră mîndrei mele cor mixt de G. Dima, executate de corul reuniunii meseriașilor din Sebeș. 2 »Grevă fierarilor« monolog de Fr. Coppé predat de Zacharie Bărsan. 3. Fantasia din opera »Mignon« de A. Thomas, pentru violină și pian de J. B. Singelee: Dl Octavian Murășan și Dl Otto Baumann. 4. Declamare de Zacharie Bărsan. 5 a) »Ce te legeni codrule« de Scheletti. b) »Solomoane căpitane« de Kirchner pentru voce de bariton și pian: Dl Octavian Murășan și dl Otto Baumann. 6. »Eu mă duc codrul rămâne« cor mixt de Șorban executat de corul reuniunii meseriașilor din Sebeș. 7. Treceorul comedie de Fr. Coppé. 8. »Între patru Ochi«, comedie într'un act de L. Fulda. Prețul de intrare 2 cor. de persoană. d) După Concert-Teatru cină la la carte și muzică în grădina »Hotel Central«. C) în 16/29 August a. c. a) La 9 ore a. m. ședința a II. b) La 1 oră p. m. Banchet în pavilionul dela »Hotel Central«, cuverta 4 cor. de persoană. c) La 8 ore seara »Petrecere cu joc« în pavilionul dela »Hotel Central«. — Prețul de intrare 2 cor. de persoană. D) în 17/30 August a. c. Excursiune în munții »Sebeșului«. Biroul permanent dă în cursul acestor zile informațiuni, bilete pentru Boncert-Teatru, Banchet, Petrecerea cu joc și excursiune în localul casinei române dela »Hotel Central«. Insinuările pentru participare la Banchet să se facă cel mult până în 14/27 August seara la membrul comitetului Ioan Oncescu, căruia sunt a se adresa și insinuările pentru participare la excursiune.

Comitetul central aranjator.

NOUȚĂȚI

Instalarea episcopului Dr. Demetriu Radu. Duminecă, 16 I. c. s'a făcut instalarea episcopului român de Oradea-mare. — Înăugurarea s'a făcut în mod modest, fără alaiu. La 9 ore s'a ținut serviciu divin în catedrală. S'a cetit prin Cornel Bulcu, secretar episcopesc, decretul regal, ear' canonicul Augustin Luran, bula papală. A urmat vorbirea vicarului A. L., amintind de antecesorul Mihail Pavel. După aceste a vorbit episcopul Radu. Și-a adus aminte cu pietate de antecesorul seu: ca credincios al scaunului papal va urma întru toate învățăturile Romei. Omagial a vorbit despre regele, cătră care și-a exprimat supunere. În cugete să supune adînc înaintea coroanei sfîntului Stefan, pentru a cărei glorie, românii și maghiarii au luptat împreună o mie de ani. Dorește ca această splendoare să crească într'una. Va înainta buna înțelegere între diferitele popoare. După acestea a servit ritualele.

Foc în Orăștie. Sămbătă seara, în 15 I. c. pe la 9 $\frac{1}{2}$ ore a isbucnit foc la fabrica de spirt a lui Schuleri, chiar pe când musica reg. 50 delecta publicul cu piese alese

înaintea hotelului »Transilvania« (V. N. Bidu). Au ars o clădire laterală și numai ajutorului grabnic al pompierilor și sumedenii de miliție, ce se află în Orăștie, se poate mulțumi înădușirea focului, care cu puțin mai târziu ar fi cuprins departamentele cu spirt, urmarea putea să devină desastroasă pentru aceea parte de oraș.

Au furat steagul negru-galben. Din Deva primim știrea, că Sâmbătă noaptea au furat steagul negru-galben dela locuința comandei de Brigadă și Divisie a armatelor comune. De atunci s'au pus străji duble și ori și cine trece pe acolo este oprit cu: Halt!

Adecă Deva urmează Clujului!?

Schimbarea stăpânului, bucuria nebunului. Nu este ziar, care să nu facă combinații, fel și chip, cu privire la noul guvern. Chiar și particularii îi auzi gravitând pe lângă o persoană sau alta. Ne aflăm, într-un adevăr, sub stări anormale. O să ajungem, după ceia părțile, ca să ne prindem un minister cu funia, ca odinioară soldații. Săptămâna aceasta o să ne surprindă cu ceva nou, de unde nu urmează, că situațiunea e să se schimbe înspre bine. O să vedem ce va mai urma, noi zicem: Ferește-ne Doamne de mai rău!

Transferări și pensionări cu ridicata la direcțiunea financiară din Deva. Înainte cu câteva săptămâni consilierul ministerial Köcsön a făcut o vizitare de mai multe săptămâni la această Direcțiune. Urmarea strășniciei vizitării aduce cu sine transferarea mai multor slujbași mari și mici pe spesele lor proprii. Fostul referent de licenții de crîmbe: Pap Lajos, secretar a fost silit să-și ceară pensionarea.

Se svonește, că vor urma și mai multe transferări, la tot cazul în urma celor descoperite prin vizitare a cărora cercetare se află încă în curs.

Un cas concret și foarte compromițător pentru organele statului avem și noi la dosar, a cărui descoperire la tot cazul va face nițică senzație. Era și timpul suprem a se mai ciurui staulul. Regretăm pe cinstitul și afabilul director, care n'a avut destulă energie față de subalternii sei, ca lucruri neconvenabile să nu ocure.

Kossuth nota și Isten áld meg a magyart. Cu toată supunerea îmi permit a vă încunoștința, că azi am luat parte la parada făcută de brigada aflătoare în Deva pentru Maiestatea Sa, bunul nostru monarch, — în decursul paradei, pe când întonau muzicele militare, imnul împărațesc, nu știu cine și de cine pus pe marginea cetății intona din Fligelhorn: *Kossuth nota și Isten áld meg a magyart.* Toată trupa se mira, se vede că au fost pus de cineva la cale să demonstreze.

Catastrofa dela Bilek pedepsită. Comandanții dela reg. 12 și anume: Colonelul A. Dragoni, maiorul I. Török și maiorul Grünzweig și-au pierdut slujbile în urma silniciei soldaților la marșul forțat cu prilejul manevrelor dela Bilek. Așa dară cauza morții alor 15 soldați au fost amarnică pentru numiții ofițeri. Interpelările din dieta țării au avut efectul dorit. — Locotenentul E. Ehmayr a primit laudă pentru cruțarea despărțământului său.

Posturi vacante de învățători. »Telegraful Român« publică concurs în Nr. 80 din 19 Iulie v. a. c. la următoarele posturi: Balomir, Gelmar, Glod, Geoagiul-de-jos jos-ni Mermezeu, Mada, Homorod-suseni, Poiana, cu termen de 20 zile dela prima publicare, cu salariu de 600 cor. cuartir și lemne. Pe lângă aceste, în tractul Orăștiei mai sunt următoarele posturi de a se ocupa în mod provizor: Ardeu, Almașul-mic Almașul-de-mijloc, Tămășasa, Porcurea, Voia și Valea-mare. Suplicile pentru ocuparea acestora se se înainteze respectivului oficiu protopresbiteral gr.-or. din Orăștie până la 1 Septembrie st. v. a. c.

Pentru soldații noștri. Ministrul comun de războiu a dat ordin ca la mane-

vrele de toamnă, soldații să poarte haine de doc și nu de postav ca până acuma. Apoi, dacă va fi mai cald de 15 grade, tot la 5 chlm. se va face popas. Maltratarea, lovirea cu sabia, pălmuirea soldaților este sever oprită. Ofițerul, care va greși în punctul acesta va fi degradat. Dacă vr'un soldat cade în drum, ofițerul e obligat a-i da să bea să se întărească din plosca lui și a-l conduce la căruța ce vine după trupă.

Timbre noue. Conform ordinațiunii Nr. 51,390/903 a ministrului de finanțe, timbrele de documente valabile pe teritoriul țărilor coroanei ungare dela 1 Iulie 1898 se vor înlocui cu începere dela 1 Octombrie 1903 cu timbre noue. Tot cu ocaziunea aceasta, spre a înlesni plățirea competițelor cu un singur timbru, se vor sporî următoarele categorii de timbre, mai des căutate în public: 26 f, 64 f, K 1.26 f, K 1.88 f, K 2.50 f și K 3.—.

Aviz. Blasiu Codrean, învățător pensionat în Deva, casele d-lui Nicodim Ardelean (Dinu) lângă biserica românească, având cuartir acomodat cu curte și grădiniță foarte spațioase, cu începerea anului școl. 1903/904 primește în cuartir și vîpt mai mulți băieți cari vor studia la școalele din Deva, da și ore private. Recomandăm acest imbiemnt cu tot deadinsul. Creșterea pruncilor de școală va fi pusă în mâni chemate.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința onoratului public, că înscrierile la școala superioară de fete cu internat din Arad, împreună cu cursuri preparandiale, se vor începe în 1—5 Septembrie a. c.; ear' prelegerile se vor începe în 7 Septembrie. Înscrierile se vor face în zilele amintite prin direcțiunea școlii (strada: Deák Ferencz nr. 27). Observăm, că înscrieri în cursul I, preparandial nu se admit.

Taxa anuală de întreținere în internat e de 400 cor. pe anul întreg, în care sumă e socotit și didactul. Internistele mai solvesc 10 cor. taxă medicală. Didactul pentru preparandistele externe e 120 cor. ear' pentru clasistele externe 60 cor., pe an. Afară de aceasta fie-care elevă solvește 4 cor. taxă de înscriere. — Toate aceste taxe sunt a se solvi la direcțiunea școlii tot pe câte 3 iuni înainte.

Elevetele pe lângă instrucțiunea studiilor prescise, vor fi introduse și în ale cusutului (croitul hainelor ș. a.), precum și în economia practică a casei (pregătirea bucatelor).

În clasa I a școlii de fete se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV clase elementare, ori apoi dovedesc pe baza unui examen de primire, că sunt bine orientate în materialul de învățământ prescis pentru clasa a IV-a elementară. În celelalte clase ale școlii de fete se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare dela altă școală de categoria școlii civile. Absolventele clasei a VI-a elementară se vor primi în clasa a II-a a școlii de fete pe baza unui examen de primire.

Elevetele, cari se imatriculează pentru prima dată la școala noastră, afară de atestatul școlar din clasa premergătoare au să producă atestat de botez și certificat de revaccinare.

Pentru instrucțiunea la pian se solvesc (3 ore la săptămână) 10 cor., lunar.

Fie-care internă are să aducă: 6 camăși, 6 camisoane, 6 pantaloni, 3 fuste colorate (de vară), 3 fuste (de iarnă), 6 părechi ciorapi negri, 12 batiste, 6 servete, 6 ștergare, 2 perne cu câte 2 fețe, 1 plapomă cu 2 fețe, 2 cearceafuri (lipede) de desubt o cuvertură colorată de pat, 1 saltea (madrat) 1 lavor, 2 pahare, 1 perie de dinți, 1 perie de haine, 2 perii de cap și 2 pepteni, 1 lingură de supă și una de cafea, 1 cuțit, 1 furculiță, 2 umbrele (1 de ploaie și 1 de soare), 2 perchei de ghetă, 1 perche de papuci, 3 haine de casă. Cu haine de sărbătoare și de stradă se vor face uniforme.

Deslușiri mai amănunțite se pot cere dela Direcțiunea școlii (Strada Battyányi Nr. 1).

Arad, la 3/16 Iulie 1903.

Consistorul eparch. gr.-or. rom. din Arad.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea petrecerii de vară ce s'a arangiat în Hunedoara la 19 Iulie a. c. în favorul »Reuniunii femeilor române gr.-or. din Hunedoara« au binevoit a contribui cu suprasolviri următorii:

Doamna Amalia Dima, presidenta Reuniunii 10 cor., Domni: Avram P. Păcurariu, 7 cor. 60 fil., Kutaschi, Stancics Bela, Buda-pesta, câte 5 cor., Nicolae Stoichița, 4 cor. 80 fil., Pentru Șinca, preot-director de bancă 3 cor. 60 fil., Kohut Nándor, 3 cor., Dr. Strauss Árpád, avocat 2 cor. 80 fil., Vasile C. Osvadă, directorul »Agricolei« 2 cor. 60 fil., Daniil Mușă și Elsässer Viktor câte 1 cor. 80 fil., Schmiedt Ferencz, Nicolae Rimbașiu, Buda Béla, Nicolae Macrea, Petru Nicoadă, Mihail Rimbașiu, Simion Chirca, Nicolau Lupu, Alexandru Dima iun., Daniil Bicsa, Nicolae Albu și Weiss N. câte 1 cor. 60 fil., »Ideal« și Simion Zăvoian Tehuc câte 1 cor., Nicolae Popescu, Zsilienski Andás, Nițu Dima, Szenkovits Gerő, Constantin Dima, Ioan Ceantea, Szállasi Antal, George Dănilă iun. stud. în drepturi, Dr. August Dragits, Rosenzweig Iakab, Nussbaum Henrich, Logel Mlályás, Butsi Kálmán, Ferenczi József și Florea Șandru câte 80 fil., Nicolae Dima, George Pop, Ioan Pop, protopop, Nica Ivaș, Imre Vlad, George Dănilă, primar opidan, Ioan Tath, Aron Radu, Marckgraff József, Nicolae Brătean, Nicolae Vinolea, Nagy Benjamin și Váci István câte 60 fil., Mak-say Károly 40 fil.

Primească marinimoșii contributori și pe calea aceasta mulțumită febrinte atât din partea comitetului arangiator cât și din partea »Reuniunii femeilor române gr.-or. din Hunedoara« — în favorul căreia s'a arangiat petrecerea menționată.

Peste tot s'a încassat: Cor: 320.20. S'a spesat Cor. 141.10. Rămâne un venit curat de Cor. 179.10, — care sumă s'a administrat la cassa reuniunii.

Hunedoara, 10 August 1903.

Comitetul aranjator.

Cărți și reviste.

Anuarul XXXIX al gimnasiului gr.-or. rom. din Brașov, al școlii reale și al școlii centrale pe anul școlar 1902/3, publicat de directorul Virgil Onițiu. Carte voluminoasă, în format 8° mare, cuprinzând pe 272 pagini: discursuri ocazionale rostite de directorul școlii la diferite serbări școlare ale școlii amintite și la înmormântarea profesorului I. Popea (4 discursuri); Noțiuni generale din istoria literaturii române, de prof. Nicolae Sulică (fragmente din un tractat despre istoria literaturii române); Pro memoria: necrologul, portretul, biografia prof. Ioan Popea și voci de presă asupra morții și meritelor lui, și necrologul, portretul și biografia profesorului Nicolae Puican (scrisă de profes. A. Ciortea) și articolul publicat în »Tel. Român« din prilegiul înmormântării lui Puican, apoi datele școlare: despre personalul didactic (la gimnasiu, șc. reală, și șc. centrale) materialul de învățământ propus în anul școl. expirat, despre »masa studenților« și alte instituțiuni de binefacere, despre mijloacele de învățământ, despre fondurile înființate și administrate de corpul profesoral, despre societatea de lectură »Ioan Popasu« a școlii, despre școlarii stăpânști (bursieri), etc. Din datele acestea înregistrăm, că în anul școlar expirat au fost înscriși: la școale primare 353 elevi (între cari 2 gr.-cat., 1 »de altă confesiune«, ear' ceilalți gr.-or. toți) și 312 eleve (gr.-or. 311), la școala reală 95, din cari până la sfârșitul anului au rămas 80 (68 gr.-or., 6 gr.-cat., 6 evrei), la gimnasiu 303, din cari până la sfârșitul anului au rămas 290 (gr.-or. 272, gr.-cat. 14, ut. 2, evrei 2). În privința sporului: au fost clasificați cu notă generală foarte bine 50, cu bine 59, cu suficient 92, cu nesuficient din un obiect 33, din 2 obiecte 24, din mai mult de 2 obiecte 32, (la gimnasiu), ear' la reale: cu foarte bine 15, cu bine 17, cu suficient 22, cu nesuficient din 1 obiect 11, din 2 obiecte 3, din mai mult de 2 obiecte 12. La examenul de maturitate, ținut în Maiu-Iunie 1903, au fost admiși 25 elevi, dintre cari au obținut notă generală: foarte bine 2, bine 8, suficient (simplu matur) 13, avisați la examen de emendare [din Fizică] au fost 2.

Anuarul școlii comerciale superioare gr.-or. române din Brașov pe anul școlar 1902—1903, publicat de directorul Arseniu Vlaicu. Conține: »Interese simple și compuse«, tractat de prof. M. Navrea, ordin ministerial (nr. 3640 ex 1903) în chestia regulării examenelor private la școala comercială superioară, și datele școlare obișnuite. Din acestea rezultă, că în anul școlar 1902/1903 au fost înscriși (în cele trei clase ale școlii) 96 elevi, dintre cari gr.-or. au fost 78, gr.-cat. 14. rom.-cat. 1, lut. 3. În cursul anului au părăsit școala 5, ear' în preajma examenelor au repășit 4, rămânând la examene 87. Dintre aceștia au fost clasificați cu notă generală: foarte bine 18, bine 16, suficient 31, nesuficient din 1 obiect 8 din 2 obiecte 10, din mai multe obiecte 4. Examen de matură au făcut (în Iunie) 35 elevi, obținând notă generală: foarte bine 3, bine 10, suficient 12, avisați la examen de emendare (la 3 luni, resp. 1 an) 10.

Mai nou.

Concesiile militare.

Zilele din urmă stetnicii militari ai M. Sale au ținut mai multe consfătuiri ca să se înțeleagă ce ar putea da opoziției. Se svonește că cercurile militare ar fi hotărâte să facă de-oamdată următoarele concesiuni:

1. Transferarea imediată a ofițerilor maghiari dela regimentele străine.
2. Propunerea limbii maghiare în școalele de cadeți și înființarea în Ungaria a unei academii de ofițeri de cavalerie.
3. Președinții tribunalelor de război; instituite pe lângă fie-care corp de armată, vor fi generali, cari știu ungurește. Limba pertractării va fi cea maghiară.

4. Chiipiurile, încingătoarele și toate celelalte vor fi provăzute, în locul vulturului austriac, cu monograma M. Sale deasupra coroanei maghiare.

5. Steagurile austriace vor fi înlocuite cu steaguri, pe cari deoparte se va afla icoana sf. Marie, de ceialaltă parte emblema familiară a casei domnitoare și coroana Ungariei.

6. Limba de comandă a regimentului 16 de husari va fi deja deacum maghiară; la regimentele de infanterie numai după-ace suboficieri vor fi primit instrucție în limba maghiară.

Ce privește acum soldații a căror timp de serviciu expiră, aceștia vor fi concediați dar în schimb se vor chema la arme rezerviștii din rezerva specială.

ECONOMIE

Recolta cerealelor.

(Urmare).

Mecanismul de legat și de înodatul sfoarei, la fiecare mașină este altfel și în acestea consistă diferența între ele. Secerătoarea Wood și Massey leagă snopul foarte bine, ear Adriance este cea mai simplă și mai ușoară la tras între toate, deoarece-ee ea nu ridică spițele în sus — ci le ține la același nivel, prin care face o însemnată economie de forță motrice.

La secerătoarea Adriance, aparatul de legat se compune din un ac collector, ce se află deasupra brațelor colectoare, și care îmbrățișază cerealele adunate, ce sunt conduse de brațul collector la aparatul de legat și provăzut fiind cu un fir lung de sfoară pentru legat din ghemul, care se află în apropiere de roata motrice. Aci se formează ochiul de sfoară, pe când pe brațele piezișe se adună din nou firele necesare, pentru formarea unui alt snop.

Firele adunate stau pe aparatul de legat, până când acul collector se întoarce în pozițiunea lui primitivă, și le încinge pe toate cu sfoara, așezându-le pe brațul collector. După aceea snopul astfel format, se apucă de o furcă mișcată de un resort, așezat la spatele mașinei, și-l aruncă ușor înapoi și în lături, cu cotoarele înainte, pentru ca să nu se scuture.

Secerătoarele de legat, sunt cu mult mai grele decât secerătoarele cu greble de adunat mănunchi, deci recer și o forță de tracțiune mult mai mare; fără 4—6 boi pe ele nu le putem purta. Secerătoarea cu aparat de legat a lui Wood, are o greutate de 590 chgr. și la lățimea cuțitului de 1,66 m. recere o forță de tracțiune în total de 164 chgr. sau pe metru lățime de tăiere 99 chgr. secerătoarea lui Mac Cormick și a lui Osborne recer o forță de tracțiune de 163 și 180 chgr. sau pe metru lățime de tăiere de 108 și 127 chgr. A lui Adriance nu cântărește decât 560 chgr. în total. Ele sunt și mult mai scumpe, decât cele anterioare și constau între 1300—1500 lei. Cu ele putem însă secera pe zi câte 4—5 ha, secerat și legat date gata.

Ori și care ar fi felul și sistema mașinei de legat noi să cerem dela ea să nu se înfunde și nici încurce spicele, ear snopul să-l lege strins și îndesat. Greutatea medie a lui variază între 4—68 chgr. după trebuință pentru a-l putea usca mai ușor. Apoi ele să se poată unge ușor la toate acele piese, cari se învârtesc și sunt supuse fricțiunii. Și să funcționeze ușor în toate privințele. Pentru aceasta în prima linie cuțitul să fie ascuțit. Cuțitul trebuiește ascuțit în fie-care zi odată ori de două ori. Ascuțirea lui se face pe tocilă, și mai puțin cu gresia. Chiar și pe tocilă el este greu de ascuțit pentru-că nu-i

putem da totdeauna poziția dorită și este greu de ținut în mâni până le ascuțim toți dinții. De aceea foarte bun serviciu ne face în privința aceasta tocila numită »Evrîca« cu aparat pentru ficsarea cuțitului cu care apoi îl putem aduce și ținea în ori și care pozițiune voim.

Cu privire la secerat, de oare-care importanță este și înălțimea la care tăiem cerealele dela pământ, căci cu cât le tăiem mai pe jos, pe atât recolțăm mai multe paie și producem mai mult nutreț pentru vite. Când însă bucatele sunt ierboase și pline de burueni, cari sunt încă verzi și pline cu suc, ele fac ca bucatele să se usuze cu anevoie în mănuchi, snopi și clăi, ne dau mult de lucru cu uscarea lor și de mai multe ori fac ca ele să se încingă și strice în șiri și stoguri. În cazul acesta deci noi vom trebui să le retezăm mai pe sus pentru a nu tăia atâta earbă în paie. În cazul dintăiu vom lăsa o miriște numai de 8 cm., pe când în al doilea va fi de lipsă să lăsăm o miriște până la 30 cm. de înaltă. Deci e de lipsă nu numai ca fie-care mașină să se poată acomoda la ori și care teren, dar să o putem regula după trebuință la ori și care înălțime. Numai la seceratul cu secerea când bucatele sunt de tot buruenoase le secerăm mai pe sus de 30 cm. ca miriștea în urmă să o putem cosi și face din ea cositură, nutreț uscat pentru earnă. (Va urma).

Avis.

Să face cunoscut, că la hotelul „Transilvania“ din Orăștie (Szászváros) se află de vânzare din mână liberă 2 omnibuse acomodate.

HOTEL „TRANSSILVANIA“

Cafenea cu două biliarde,
Restaurant, Berărie, Sală im-
santă de joc și teatru, 10 odăi de
pasageri, Pavilion de vară cu popicarie,
Grădina pompoasă, Curte spațioasă cu șoproane
pentru trăsuri din provincie și grajduri, Omnibus
modern și trăsuri pentru gară și provincie. — Aici se
găsesc cu prețuri avantajoase mâncări de casă, vinuri exce-
lente și bere Kronen-Dreher. — Mercurea și Sâmbăta
Concert. — Bucătăria dispune în fiecare Sâmbă-
tă de pescării alese și făcute la gust. —
Curățenie exemplară, pe lângă asigurarea
unui serviciu ireproșabil. Cu con-
ducerea am încredințat pe D-l
Alexandru MAUTNER,
specialist probat din
Brașov. (Brassó).

Roagă prețiosul sprigin

cu toată stima

Vasile N. Bidu

otelier.

5—

Institut tipografic în Orăștie.

Apa minerală „Dacia“

Am îngrijit, ca această apă distinsă și rectoritoare, care beută curată și cu vin ori cu sirup este tot asemenea de excelentă, să fie pusă la dispoziția onor. public și anume cu un preț foarte efin: O sticlă de 2 litri 16 bani, de 1 litru 12 bani, de 1/2 litru 9 bani dusă acasă.

Se poate cumpăra peste zi dela David Scharer, mare deposit de bere de-alui Dreher, Str. Cetății Nr. 11—13 în Orăștie.

Sticlele goale să aduc înapoi, cele perdate să plătesc: cele de 2 litri cu 30 bani, de 1 litru cu 20 bani și de jum. litru cu 16 bani bucata.

Comande mai mari, dela 25 sticle în sus, să fac la „Intreprinderea de apă minerală“ în Deva, unde am instituit un reprezentant stabil al nostru, care este autorizat a primi comande și a efectua toate lucrările împreună cu acest ram.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Dacia“

societate pe acții în Orăștie—Szászváros.